

PROFIL PRIVREDE

Opština Žagubica pripada ruralnom tipu opština u kome je iskorišćavanje prirodnih sirovina najvažnija privredna aktivnost.

Privreda

Zaposlenost, nezaposlenost i prosečna neto zarada

U Žagubici je u periodu 2017-2020. godine broj zaposlenih varirao oko 2.200, dok se broj nezaposlenih u istom periodu smanjivao.

Broj zaposlenih i nezaposlenih, prosečna neto zarada u RSD u opštini Žagubica

Kategorija	2017	2018	2019	2020
Zaposlenih	2.006	2.220	2.226	2.241
Nezaposlenih	240	240	216	206
Prosečna neto zarada u RS, RSD	47.893	49.650	54.919	60.073
Prosečna neto zarada u Opštini Žagubica, RSD	38.304	42.161	45.121	48.807

Izvor podataka: www.apr.gov.rs

Godišnji prosek registrovane zaposlenosti po sektorima u opštini Žagubica, 2020

Redni broj	Naziv sektora	Broj zaposlenih	%	Napomena
1.	Poljoprivreda, šumarstvo i ribarstvo	120	6,21%	
2.	Rudarstvo	207	10,71%	
3.	Prerađivačka industrija	175	9,06%	
4.	Snabdevanje električnom energijom	20	1,03%	
5.	Snabdevanje vodom	27	1,40%	
6.	Građevinarstvo	78	4,04%	
7.	Trgovina na veliko i malo	225	11,65%	
8.	Saobraćaj	50	2,59%	
9.	Usluge smeštaja i ishrane	110	5,69%	
10.	Informisanje i komunikacije	26	1,35%	
11.	Finansijske delatnosti i delatnost osiguranja	16	0,83%	
12.	Stručne i tehničke delatnosti	53	2,74%	
13.	Administrativne i pomoćne uslužne delatnosti	11	0,57%	
14.	Državna uprava i obavezno socijalno osiguranje	149	7,71%	
15.	Obrazovanje	171	8,85%	

16.	Zdravstvena i socijalna zaštita	100	5,18%	
17.	Umetnost, zabava i rekreacija	21	1,09%	
18.	Ostale uslužne delatnosti	53	2,74%	
19.	Registrovani individualni poljoprivrednici	320	16,56%	
Ukupno:		1.932	100,00%	

Izvor podataka: Republički zavod za statistiku Beograd

Kvalifikaciona struktura nezaposlenog stanovništva

Opština Žagubica	2017	2018	2019	2020
Nekvalifikovani	67	66	69	58
Niža stručna sprema i polukvalifikovani	5	4	3	-
Kvalifikovani	53	55	49	49
Srednja stručna sprema	87	84	72	80
Visokokvalifikovani	-	1	-	1
Viša stručna sprema	3	6	3	3
Visoka stručna sprema	25	24	20	15
Ukupno:	240	240	216	206

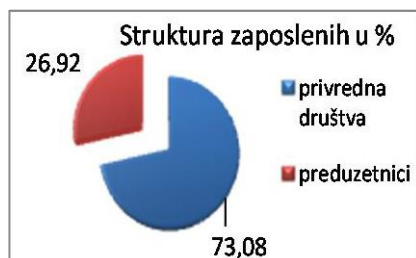
Izvor podataka: www.apr.gov.rs

Podaci o nezaposlenosti i zapošljavanju u maju mesecu 2021. godine

Opština	Nezaposlena lica	Novoprijavljeni	Prijavljene potrebe za zapošljavanjem	Zaposleni sa evidencije
Žagubica	283	14	7	5

Izvor podataka: Nacionalna služba za zapošljavanje, Mesečni statistički bilten maj 2021/broj 25

Struktura zaposlenih po sektorima nije dobra obzirom da se veliki broj zaposlenih nalazi u neproizvodnim delatnostima obrazovanju i zdravstvu i socijalnoj zaštiti. Takođe, struktura zaposlenosti je značajno različita u odnosu na prosek Republike Srbije u kojoj dominantno mesto ima zaposlenost u prerađivačkoj industriji i trgovini na veliko i malo.

Najveći broj zaposlenih se nalazi u privrednim društvima (73,08%), a znatno manje u preduzetničkim delatnostima (26,92%).

U strukturi nezaposlenih dominiraju nezaposleni sa srednjom stručnom spremom (oko 38,83%). Uz njih, značajan broj nezaposlenih predstavlja kvalifikovana radna snaga (oko 23,79%), a na nekvalifikovanu nezaposlenu radnu snagu otpada (oko 28,15%). Vrlo je mali broj nezaposlenih sa višim stepenima stručne sprema - visokokvalifikovani, viša i visoka stručna sprema (oko

9,22%).

Prosečna neto zarada ima stalni trend povećanja, ali je prosečna neto zarada u opštini značajno manja u odnosu na prosek Republike Srbije.

Preduzeća i preduzetnici

U Žagubici posluje 85 privrednih društava. Najveće privredno društvo je Rudnik mrkog uglja "Jasenovac" Krepoljin, koji zapošljava oko 200 radnika i jedino je preduzeće koje po klasifikaciji pripada srednjim preduzećima.

Ostala preduzeća po kategorizaciji pripadaju malim i mikro preduzećima. Preduzeća imaju uglavnom do 10, a samo nekoliko preduzeća imaju više od 10 zaposlenih radnika, gde treba istaći Proizvodni ogranak „Ambalažerka“ u Osanici (bavi se proizvodnjom drvenih elemenata i ambalaže i zapošljava oko 50 radnika), DOO „Agro-M Maher“ Milatovac (trgovina poljoprivrednim proizvodima i poljoprivredne apoteke, zapošljava oko 15 radnika), „Saturn“ i „Vrelo“ Žagubica (eksploatacija šuma, trgovina i ugostiteljstvo, zapošlavaju ukupno oko 45 radnika), Farma Belareka u Bliznaku (gajenje ovaca i koza i proizvodnja mlečnih proizvoda), „Kića marketi“ Žagubica (trgovina na malo prehrambenom robom)...

Najveći broj preduzeća je iz oblasti trgovine i ugostiteljstva. Od proizvodnih delatnosti dominiraju preduzeća koja se bave eksploatacijom drveta i proizvodnjom rezane građe. Zastupljena su i preduzeća iz oblasti transporta i izvođenja građevinskih radova.

U strukturi preduzetnika preovlađuje uslužni sektor, trgovinske radnje, odnosno trgovina na veliko i malo.

Kao i u ostalim opštinama u Srbiji, i u opštini Žagubica izvršena je privatizacija proizvodnih pogona. Većina preduzeća se, još uvek, u transformaciji nisu snašla i prilagodila, usled čega ne rade ili rade sa smanjenim kapacitetom.

Broj aktivnih privrednih društava i preduzetnika u opštini Žagubica, 2017-2020.

Subjekti	2017	2018	2019	2020
Privredna društva	85	84	81	85
Preduzetnici	245	255	258	261

Izvor podataka – www.apr.gov.rs

U periodu od 2017 – 2020. godine u opštini Žagubica je novoosnovano 21 privredno društvo, a brisano je 27 privrednih društava. U istom periodu novoosnovanih preduzetnika je 124, a brisano je 105 preduzetnika.

Poljoprivreda

Poljoprivredno zemljište se prostire na 36.174 ha. U strukturi poljoprivrednog zemljišta preovlađuju prirodne travne površine, pašnjaci i livade, dok je znatno manje visoko kvalitetnog obradivog zemljišta.

Struktura poljoprivrednog zemljišta

	Ukupno poljoprivrednog zemljišta	Oranične površine	Voćnjaci i vinogradi	Livade	Pašnjaci
Ha	36.174	8.538	2.388	15.581	9.395
%	100	23.60	6.60	43.07	25.97

Izvor podataka: Republički zavod za statistiku – Godišnjak Opštine u Srbiji, 2012.

U strukturi poljoprivrednog zemljišta preovlađuje zemljište koje pripada slabijim katastarskim klasama (V,VI,VII i VIII) sa 23.537 ha ili 63,6%; zemljište treće i četvrte klase zauzima 12.057 ha ili 32,5% dok u najkvalitetniju klasu spada samo 1.411 ha ili 3,8%.

Na visoko kvalitetnom oraničnom zemljištu se najčešće zasniva ratarska proizvodnja (4.812 ha) i proizvodnja krmnog bilja (2.381 ha). Dominantna ratarska kultura je kukuruz i donekle pšenica. Ratarska proizvodnja je namenjena ishrani stoke unutar domaćinstava (valorizuje se kroz stočarsku proizvodnju) tako da je malo tržišnih viškova.

Voćarska i povratarska proizvodnja su skocentrisane u nižim delovima opštine u kojima postoje preduslovi za zasnivanje ovih proizvodnji. Dominantne voćarske kulture su šljiva i jabuka, a od povratarskih kultura preovlađuje krompir. Proizvodnja se zasniva na malim zemljišnim površinama (okućnice i bašte) i namenjena je prvenstveno upotrebi u okviru domaćinstva.

U opštini nema većih skladišnih prostora (silosa, hladnjača itd.). Sa izuzetkom par mlinova i mini mlekare „MZ-Homoljka“ u Izvarici, u opštini nema preradnih kapaciteta za poljoprivredne proizvode (hladna i topla prerada voća i povrća, klanice itd.).

Svakako najvažniji poljoprivredni sektor je stočarstvo. Pod stočarskom proizvodnjom se u Žagubici prvenstveno podrazumeva govedarstvo i ovčarstvo. Ogromne pašne i livadske površine predstavljaju ogroman potencijal za razvoj stočarstva. Najveći pašnjaci se nalaze na obroncima Homoljskih i Gornjačkih planina kao i na planini Beljanici. Ovde se još uvek mogu videti katuni i bačije, starinska stočarska staništa koja su i dan danas u upotrebi.

Stočni fond opštine Žagubica

Kategorija	Broj grla	Gazdinstava
Muzne krave	3.536	1.297
Ostale krave	349	153
Goveda	5.967	1.512
Krmače	1.631	1.094
Svinje	10.603	2.352
Ovce	12.707	1.326
Koze	1.427	530
Brojleri	48.911	177
Kokoši nosilje	18.096	1.258
Živina	93.583	2.631

Izvor podataka: Republički Zavod za statistiku, Popis poljoprivrede, 2012.

Stočarstvo je ekstenzivno/tradicionalno. Mali je broj velikih stada ili specijalizovanih domaćinstava za stočarsku proizvodnju. Najvažniji proizvodi ove tradicionalne proizvodnje su daleko poznati homoljski sir i homoljsko jagnje.

Uprkos lošijim prirodnim preduslovima za razvoj poljoprivrede (reljef, klima, struktura zemljišta), u Žagubici se stanovništvo tradicionalno bavi poljoprivredom tako da poljoprivreda predstavlja jednu od

najvažnijih privrednih aktivnosti u opštini. Prema podacima iz popisa poljoprivrede-RZS, u opštini Žagubica je 3.156 poljoprivrednih gazdinstava, ili 50% svih domaćinstava u opštini.

Veliki broj poljoprivrednih gazdinstava predstavlja važan potencijal ali istovremeno ukazuje na dominantno prisustvo malih i mešovitih poljoprivrednih domaćinstava. U opštini preovlađuju poljoprivredna gazdinstva sa posedom do 5 ha dok je broj velikih poljoprivrednih gazdinstava simboličan. U opštini nije vršena komasacija tako da je mali zemljišni posed dodatno iscepan na manji ili veći broj parcela.

Ribarstvo

U Homolju, posebno u gornjem slivu reka koje okružuju Beljanicu, izgrađena su tri ribnjaka za uzgoj kalifornijske pastrmke:

- Ribnjak Mlava u Žagubici je kapaciteta 120t godišnje proizvodnje i jedan je od većih ribnjaka u Srbiji. Nalazi se na periferiji opštinskog centra Žagubice i lako je pristupačan. Napaja se vodom iz Žagubičkog vrela.
- Ribnjak Vrelo na Krupajskoj reci je kapaciteta 5- 6 t godišnje.
- Ribnjak Belosavac u Žagubici ima kapacitet od oko 8 t godišnje.

Pčelarstvo

Zahvaljujući prirodnim osobenostima pčelarstvo u Homolju ima velike šanse za razvoj i uslove da postane jedna od prioritetnih grana razvoja ovog kraja. Krajem 2006. godine oformljena je Pčelarska zadruga «Homolje med», a krajem 2008. godine je izvršena geografska zaštita Homoljskog meda.

Pčelari su kroz više EU finansiranih projekata opremljeni laboratorijom za ispitivanje kvaliteta meda, opremom i mašinama za proizvodnju šećernih pogača i satnih osnova.

Poljoprivredna infrastruktura

Stanje prateće infrastrukture je nezadovoljavajuće i ne prati mogućnosti razvoja savremene poljoprivrede. Poslednjih godina u opštini se beleži porast tehničke opremljenosti poljoprivrednih gazdinstava (mehanizacije i alata). Međutim, u opštini ne postoje ovlašćeni servisi za poljoprivrednu mehanizaciju, a snabdevanje rezervnim delovima je otežano. Nedostaju i kapaciteti za otkup i skladištenje poljoprivrednih proizvoda. Izražen je i nedostatak poljoprivrednih apoteka i benzinskih stanica.

Matična i savetodavna služba na teritoriji opštine je organizovana preko dve privatne agencije i opštinske kancelarije.

Veterinarske usluge na teritoriji opštine obavlja jedna veterinarska stanica.

Potencijali u poljoprivredi

Obzirom na čistu i nezagađenu životnu sredinu i minimalnu upotrebu hemijskih sredstava na poljoprivrednim gazdinstvima, razvoj organske/ekološke proizvodnje predstavlja jedan od velikih potencijala opštine u narednom periodu. Posebne potencijale u ovom delu predstavlja razvoj stočarstva, prvenstveno ovčarstva, kao i proizvodnja i sakupljanje pečurki, lekovitog bilja i šumskih plodova, razvoj pčelarstva, ribarstva itd.

Šumarstvo

U državnom vlasništvu se nalazi oko 37,44% šuma na teritoriji opštine Žagubica i na tom prostoru se godišnje poseče oko 32.000 m³ neto drvne mase, od koje 35% čini tehničko drvo namenjeno za primarnu preradu drveta, dok se od ostale drvne mase izrađuje ogrevno drvo u njegovim različitim oblicima.

Mogućnost plasmana drvne mase bazirana je na JP "Srbijašume", koje gazduju državnim šumama i najveći su potrošač tehničkih sortimenata, a obavljaju i stručno-tehničke poslove u šumama sopstvenika na području opštine.

Na području opštine Žagubica zastupljene su sve funkcije šuma u manjem ili većem obimu, u zavisnosti od prioriteta koji je dat određenoj funkciji: proizvodne funkcije šuma (proizvodnja tehničkog i prostornog drveta, krupne i sitne divljači, šumskog semena i ostalih proizvoda šuma-lekovito bilje, pečurke, šumski plodovi, smola...), opštekorisne funkcije šuma (zaštitne, hidrološke, klimatske, higijensko-zdravstvene...) i socijalne funkcije šuma (turističko-rekreativne, obrazovne, naučno-istraživačke, odbrambene...).

Plasman drvne mase sa područja opštine, orijentisan je ka pogonima za dalju preradu, kako tehničkog, tako i drveta za ogrev. Na području opštine locirana su tri pogona za primarnu preradu tehničkog drveta: „Saturn“ doo Žagubica, Pogon „Ambalažerka“ doo Begaljica u Osanici i „Drvo Homolje“ doo Osanica. U pogonima Saturna i Ambalažerke u toku je instalacija linija za proizvodnju peleta, što predstavlja korak napred ka finalizaciji proizvoda šumarstva na području opštine. Drvo za ogrev se uglavnom plasira preradnim kapacitetima za proizvodnju peleta i drvnih ploča kao što su „Eko-step pellet“ doo Petrovac na Mlavi, „Bioenergy point“ doo Beograd (pogon u Boljevcu), „Kronošpan SRB“ doo Lapovo, „Progres“ doo Velika Plana i drugi. Drvo za ogrev tržište nalazi i na području opštine, gde ga lokalno stanovništvo koristi za grejanje. Drvo za loženje, u formi prostornog drveta, plasira se isto kupcima van opštine.

Rudarstvo

Eksploatacija uglja se vrši u Rudniku „Jasenovac“ Krepoljin i ovaj rudnik ujedno predstavlja i najveće preduzeće u opštini sa preko 200 zaposlenih.

U opštini se, takođe, vrši eksploatacija građevinskog, ukrasnog i tehničkog kamena na osam različitih lokacija. Ukrasni kamen se vadi na četiri lokacije u količini od oko 12.500 m³ kamena. Tehnički kamen se vadi na četiri lokacije, i to na dva tucanik eruptiv (oko 350.000 m³), a na dva običan tucanik (43.000 m³).

U toku su obimna ispitivanja rudnog potencijala opštine i regiona, prvenstveno bakra i zlata. Dosadašnji rezultati ukazuju na postojanje značajnih rezervi ovih ruda, a što u značajnoj meri može uticati na dalji ekonomski razvoj regiona.

Turizam

Turistički potencijal opštine Žagubica se ogleda u postojanju brojnih prirodnih, istorijskih i etnografskih vrednosti.

Prirodne turističke vrednosti opštine Žagubica brojne su i raznovrsne i predstavljaju solidnu osnovu za razvoj više oblika turizma u opštini, a pre svega različitih oblika rekreativnih turističkih kretanja, koje čine bazu razvoja na ovom prostoru i uz ekspanziju ruralnog turizma, činio bi primarni turistički resurs. U opštini Žagubica prirodne turističke vrednosti predstavljaju venci planina koji je okružuju (Beljanica, Homoljske planine, Gornjačke planine, Crni Vrh); klisure i kanjoni (Gornjačka klisura, Ribarska klisura, Osanička klisura); jedinstvena vrela i mnogobrojni izvori (Vrelo Mlave, Krupajsko vrelo); termalni izvori (Banja u Suvom Dolu i Toplik u Milanovcu); prerasti-prirodni kameni mostovi (Osanička prerast i Prerast Samar); pećine (Pogana peć u Krepoljinu i Stogrine pećine u Suvom Dolu), vrtače, uvale; hidrografske vrednosti (Reka Mlava, bogata izvorima, vrelima, pritokama, normalnih i kraških tokova sa kratkim klisurastim i kanjonskim dolinama, vodopadima i ponorima koji predstavljaju visokoatraktivne motive); Homoljska potajnica (jedini intermitentni izvor u krečnjacima Istočne Srbije, na 5km od Selišta); biogeografske vrednosti (šumska prostranstva sa obiljem šumskih plodova i gljiva, livade bogate lekovitim biljem, lovišta, ribolovna područja) itd.

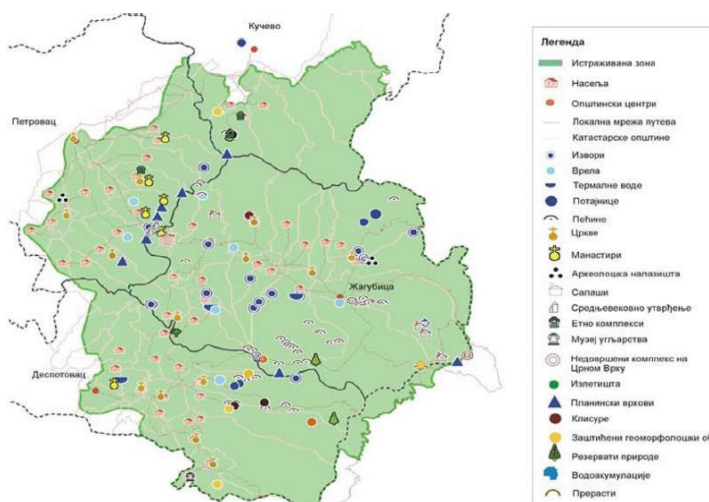
Istorijske turističke vrednosti ogledaju se u arheološkim lokalitetima iz Rimskog perioda, koji su predstavljali utvrđenja sa kulama motriljama i stanice za odmor, a služile su za osiguranje važnog rimskog puta "Via militaris" kroz klisuru Mlave, koje u sebi nose svoju skrivenu i neistraženu lepotu. Najočuvanija utvrđenja nalaze se u Gornjačkoj klisuri, na uzvišenju Gradac u Ribarskoj klisuri, crkva Damila u Tisničkoj klisuri i Pčelinji krš u Laznici. Značajni spomenici srednjovekovne kulture u opštini Žagubica su: ostaci srednjevekovnog utvrđenog grada i manastira Blagoveštenje na ulazu u Gornjačku klisuru, manastir Gornjak, manastir Trška crkva...).

Etnografske turističke vrednosti ovog kraja povezane su sa vekovnim suživotom srpskog i vlaškog stanovništva. Ogledaju se u obilju običaja, folkloru, narodne nošnje i kulinarskim specijalitetima. Domaća radinost, pored dopunskog zanimanja stanovništva i povećanja sadržaja turističke ponude, istovremeno je faktor očuvanja etnografsko-folklornog identiteta srpskog i vlaškog stanovništva, pa su, za razliku od drugih oblika socio-kulturnog života, gde je prožimanje srpskog i vlaškog stanovništva izraženo, u oblasti tradicionalnih zanimanja i folkloru izrazite razlike, koje se u turizmu vrednuju kao podsticaj u stvaranju atraktivne turističke ponude.

Manifestacioni turizam u opštini Žagubica je veoma značajan i ogleda se kroz organizaciju brojnih manifestacija od kojih su najpoznatije: "Sabor Vrela Homolja" u Žagubici, najveća kulturna, privredna i sportska manifestacija, koja se održava poslednje nedelje u junu mesecu i okupi više od 1.000 učesnika i desetine hiljada gostiju i posetilaca; „Spasovdanski susreti“ u Krepoljinu, međunarodna kulturna manifestacija; "Dani bilja i gljiva" u Krepoljinu, kulturno gastronomska manifestacija; „Dani proje i sira“ u Medveđici, kulturno gastronomska manifestacija; „Homoljski sabor frulaša i dudučara“ u Osanici, kulturna manifestacija; „Homoljska saksofonijada“ u Suvom Dolu, kulturna manifestacija; „Noć u Gornjaku“, kulturno književna manifestacija; „Priveg“ u Laznici, običajna manifestacija i „Dani zdrave hrane“ u Laznici, gastronomska manifestacija, a značajne su i manifestacije: „Starci“ (koledari), „Uskršnja tucijada“, „Markovdanske igre“, „Pantalejski susreti“, „Dani dijaspore“ itd.

Svaka od manifestacija je posebna i karakteristična za regiju Homolja i oslikava očuvanje kulture, tradicije, iskosnih vrednosti i kolorita nematerijalne baštine, kao i predstavljanje veoma bogate gastronomije koja je sjedinjena sa odmorom u prirodi. U okviru manifestacija brojni izlagači sa teritorije opštine Žagubica izlažu svoje domaće autohtone proizvode, kao što su homoljski med, sir, rakija, razni džemovi i pekmezi, kao i proizvodi domaće radinosti, ručni radovi... Manifestacije privlače veliki broj posetilaca, kako iz Srbije, tako i iz zemalja u okruženju, pa čak i dalekih skandinavskih zemalja. To im je prilika da za kratko vreme, na jednom mestu, vide bar deo prebogate ponude naše opštine i čitave regije koju zauzima Homolje.

Мапа 4: Pregled relevantnih turističkih resursa opštine Žagubica

Izvor: «Elaborat o opravdanosti proglašenja turističkog prostora «Beljanica - Kučaj»

Međutim, postojeći turistički potencijali nedovoljno su iskorišćeni. Jedan od razloga je lošiji geografski položaj opštine, obzirom da se opština nalazi van najvažnijih saobraćajnih koridora u Republici. Dodatno, u opštini nije razvijena kako saobraćajna tako i turistička infrastruktura.

Na teritoriji opštine Žagubica, postoji ukupno 7 registrovanih ugostiteljskih objekata, koji pružaju usluge smeštaja sa ukupno 105 smeštajnih jedinica i 145 ležajeva. Smeštajni kapaciteti uglavnom imaju mali stepen iskorišćenosti, ali ipak broj dolazaka i noćenja turista u opštini Žagubica u periodu od 2018. do 2020. godine beleži porast što su ohrabrujući podaci.

Dolasci i noćenja turista u opštini Žagubica

Red. broj	Opis	2018. godina	2019. godina	2020. godina	Ukupno 2018-2020
1.	Dolasci domaćih turista	716	1.019	1.471	3.206
	Dolasci stranih turista	148	154	79	381
	Ukupno dolasci turista:	864	1.173	1.550	3.587
2.	Noćenja domaćih turista	2.056	2.508	4.267	8.831
	Noćenja stranih turista	446	540	386	1.372
	Ukupno noćenja turista:	2.502	3.048	4.653	10.203

Izvor podataka: Opštinska uprava Žagubica-Odeljenje za privredu i ekonomski razvoj i Turistička organizacija opštine Žagubica

Izazovi za razvoj turizma, kao jednog od glavnih pravaca razvoja opštine u narednom periodu su: valorizacija turističkih potencijala; stvaranje turističkih proizvoda koji se mogu plasirati na domaćem i inostranom tržištu; razvijanje specifičnih oblika turizma (lov, turizam na vodi – letnji, izletnički, ribolovni, sportski, ekološki, naučni, edukativni), eko turizam, kulturni i etno turizam – domaća kućna radinost, stari zanati, folklor, običaji i tradicija Homolja), đачki turizam, planinarenje, šetnje, poslovni turizam, gastronomski turizam...); poboljšanje promocije i propagande destinacije na regionalnom, nacionalnom i međunarodnom tržištu...

POTENCIJALNE LOKACIJE ZA INVESTIRANJE

U opštini nema infrastrukturno opremljenih poslovnih lokacija i/ili industrijskih zona, a potencijalne poslovne lokacije za investiranje, od kojih su neke i delimično opremljene su:

Lokacija za izgradnju industrijskog centra u Žagubici

Opština Žagubica opredeljena da zaustavi agoniju daljeg propadanja, krajem 2019. godine otkupila je bivšu fabriku odlivaka u Žagubici (FOŽ Žagubica), koja se nalazi na samom izlazu iz Žagubice, pored glavnog regionalnog puta Žagubica-Petrovac-Požarevac, ul.Homoljska bb, koja u svom sastavu poseduje sledeće poslovne objekte:

1. Zgrada poslovnih usluga površine 5.048 m², kojom je obuhvaćen proizvodni prostor, magacin, postrojenje za otpadne vode, uprava-kancelarije, garderoba i restoran sa kuhinjom.
2. Zgrada površine 547m², odnosno energetski objekat u okviru koga se nalaze: kotlarnica, kompresorska stanica, trafostanica i garaža.
3. Pomoćna zgrada, površine 39m², koja obuhvata portirnicu;
4. Pomoćna zgrada, površine 43 m², koja obuhvata magacinski prostor.
5. Ukupne površine 28.489 m², a ukupna površina pod objektima je 5.677 m².

Slika: Bivša fabrika odlivaka „FOŽ“ Žagubica

Vlasnički status potencijalne investicije: Vlasništvo Opštine Žagubica.

Oblik sticanja prava korišćenja: Zakup ili prodaja.

Postojeća infrastruktura: Postoji priključak na električnu mrežu, telefonski priključak i priključak na vodovodnu mrežu.

Saobraćajna povezanost: Lokacija industrijskog centra nalazi se na samom izlazu iz Žagubice, pored glavnog regionalnog puta Bor-Žagubica-Petrovac-Požarevac.

Lokacija za izgradnju sportsko-rekreativnog centra "Izvor" u Žagubici

Lokacija sportsko rekreativnog centra "Izvor" u Žagubici nalazi se na ulazu u naselje Žagubica, pored glavnog regionalnog puta Bor – Žagubica - Petrovac na Mlavi -Požarevac. Obuhvata površinu od 2.68ha. Na već postojećem kompleksu nalazi se izgrađena Balon Hala koja je kompletno uređena i čija površina

objekta iznosi 1.350 m². U okviru sportskog kompleksa izgrađeni su sportski teren za mali fudbal. Planira se izgradnja terena za košarku pored Balon Hale sa zajedničkim tribinama i svlačionicama, teren za odbojku, teren za odbojku na pesku, tenis i mini golf. Pored navedenog u planu je izgradnje velikog bazena i bazena za decu. Kao najveća investicija u skupu kompleksa planirana je izgradnja hotela koji bi zadovoljio sve potrebe za smeštaj gostiju. Na teritoriji opštine Žagubica postoje dobri uslovi za lovni turizam, pa bi investitorima možda bio interesantan i projekat izgradnje hotela sa dodatkom smeštajne jedinice za lovne pse. Takođe, na teritoriji opštine, postoji mapirano oko 700km biciklističkih staza, pa postoji dobra polazna tačka za razvoj ovog vida turizma.

Slika: Lokacija sportsko-rekreativnog centra „Izvor“ Žagubica

Vlasnički status potencijalne investicije: Vlasništvo opštine.

Oblik sticanja prava korišćenja: Zakup ili prodaja.

Postojeća infrastruktura: Postoji priključak na električnu mrežu i priključak na vodovodnu mrežu, sa dobrom pokrivenošću i mogućnošću priključka na telefonsku i internet mrežu.

Saobraćajna povezanost: Kompleks se nalazi pored glavnog regionalnog puta Bor-Žagubica-Petrovac na Mlavi-Požarevac.

Lokacija za izgradnju kompleksa „Jelenac“ u Žagubici

Kompleks nekadašnje stočarske farme „Jelenac“ u Žagubici, je u postupku stečaja kupila Opština Žagubica. Lokacija je pored regionalnog puta Žagubica-Laznica-Majdanpek, sa pristupnom saobraćajnicom. Zauzima prostor u ukupnoj površini od 45.546 m² u KO Žagubica - javna svojina Opštine Žagubica. Kompleks „Jelenac“ u Žagubici je pogodan za izgradnju industrijskog kompleksa, ili aktiviranje poljoprivrednog kompleksa i ima mogućnost ukрупnjavanja lokacije otkupom zemljišta od fizičkih lica u okruženju.

Slika: Bivša stočarska farma „Jelenac“ Žagubica

Vlasnički status potencijalne investicije: Vlasništvo opštine.

Oblik sticanja prava korišćenja: Zakup, prodaja.

Postojeća infrastruktura: Postoji priključak na električnu mrežu i priključak na vodovodnu mrežu

Saobraćajna povezanost: Lokacija kompleksa nalazi se pored glavnog regionalnog puta Žagubica-Laznica-Majdanpek.

Lokacija bivše klanice Žagubica

Lokacija "Klanica" je na izlasku iz Žagubice, 500 m od glavnog regionalnog puta Žagubica-Petrovac-Požarevac, pored opštinskog asfaltnog puta za naselje Suvi Do.

Zauzima prostor na katastarskoj parceli br. 4893 u KO Žagubica (površina 10.499 m² - javna svojina Opštine Žagubica, celo pravo, građevinsko zemljište izvan građevinskog područja).

Svi postojeći objekti na lokaciji su legalizovani.

U sastavu klanice nalaze se sledeći objekti:

1. zgrada poljoprivrede (klanica), površina 508 m²,
2. pomoćna zgrada (depo), površina 264 m²,
3. ostale zgrade, površina 18 m² i
4. ostale zgrade, površina 9 m².

Lokacija poseduje sopstveni arterijski bunar i mogućnost priključka na gradski vodovod, kao i mogućnost priključka na električnu energiju (sopstvena trafostanica).

Slika: Bivša komunalna klanica u Žagubici

Lokacija za izgradnju skijališta „Beljanica“ Žagubica

Master planom turističke destinacije “Stig - Kučajske planine-Beljanica”, koji je po nalogu Vlade Republike Srbije 2007. godine, izradio Naučno istraživački centar Ekonomskog fakulteta u Beogradu, predviđeno je da se u Opštini Žagubica realizuju dva ključna projekta I to “Izgradnja skijališta Beljanica” i “Izgradnja turističkog centra – rizort Busovata. Kao moguća investicija mogla bi biti izgradnja smeštajnih kapaciteta, kako za potrebe potencijalnog skijališta, tako i za razvoj turizma tokom čitave sezone (vazdušna banja, dečije odmaralište, studenti, biciklisti, lovci, itd...). Naravno, podrazumeva se i izgradnja svih propratnih sadržaja potrebnih za ovu delatnost, a koji mogu biti najrazličitiji, sve u zavisnosti od želje investitora.

Slika: Potencijalna lokacija za skijalište “Beljanica” Žagubica

Vlasnički status potencijalne investicije: Vlasništvo opštine.

Oblik sticanja prava korišćenja: Zakup, prodaja.

Postojeća infrastruktura: Urađen je deo elektromreže.

Saobraćajna povezanost: Lokacija je smeštena na Regionalnom putu Bor-Žagubica-Požarevac. Urađen je projekat za putnu infrastrukturu-prilaz lokaciji.

Lokacija za izgradnju vazdušne banje u Laznici

Lokacija „Vazdušna banja“ nalazi se u neposrednoj blizini naselja Laznica, pored regionalnog puta Žagubica – Laznica – Majdanpek.

Zbog izuzetno povoljne ruže vetrova i drugih prirodnih pogodnosti, ova lokacija je izuzetno pogodna za vazdušnu banju, pa je kroz istoriju privlačila mnoge vojske, koje su nakon bitaka, kada su ljudi iscrpljeni, ranjeni i bolesni, boravile na ovom području radi oporavka, odmora i izlečenja.

Pre ratnih zbivanja na prostorima bivše Jugoslavije i samog njenog raspada, bila je započeta realizacija projekta izgradnje vazdušne banje za potrebe japanskih penzionera, kapaciteta 2.000 ležajeva i otvaranje oko 500 radnih mesta, uglavnom visoko stručnih kadrova. Realizaciju projekta podržavala je i Vlada Republike Srbije i Opština Žagubica, ali je zbog tranzicionih dešavanja i ratnih zbivanja, realizacija projekta obustavljena. Od fizičkih lica za potrebe projekta otkupljena je i zemlja, u ukupnoj površini od 85.649 m² u KO Laznica – selo.

Postoji mogućnost proširenja lokacije kupovinom dodatnog zemljišta od okolnih privatnih vlasnika.

Slika: Potencijalna lokacija za vazdušnu banju u Laznici

Vlasnički status potencijalne investicije: Vlasnik je Republika Srbija a korisnik Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine.

Oblik sticanja prava korišćenja: Zakup, prodaja.

Saobraćajna povezanost: Pored lokacije buduće vazdušne banje prolazi državni put II-A reda br. 164 Žagubica-Laznica-Jasikovo-Debeli Lug-Majdanpek-Donji Milanovac.

Lokacija za izgradnju banjskog centra u Suvom dolu

Termalni izvor “Banja” nalazi se u naselju Suvi Do (Opština Žagubica) i spada u grupu kraško-termalnih izvora. Sastoji se od dva izvora, od kojih je jedan topli izvor sa temperaturom 21°C i kapacitetom 3 l/sek., a drugi je sa hladnom vodom i mirisom sumpora. Prema preliminarnim istraživanjima i podacima vode se mogu koristiti u balneoterapijske svrhe i za kupanje. Topli izvor vode je kaptiran i napaja sa termalnom vodom bazen za kupanje površine 346 m². Navedena lokacija pruža mogućnosti za razvoj sportsko rekreativnog, a posebno banjskog-zdravstvenog turizma i kao takva može biti interesatna, kako za potencijalne investitore, tako i za turiste. Neophodno je izvršiti rekonstrukciju postojećih bazena za kupanje i prilagoditi ih potrebama gostiju. Takođe, bi izgradnja jednog etno ugostiteljskog objekta, sa uslugama smeštaja i ishrane, u velikoj meri doprinela kompletiranju ponude ove lokacije.

Slika: *Potencijalna lokacija za banjski centar u Suvom Dolu*

Vlasnički status potencijalne investicije: Republika Srbija, korisnik Opština Žagubica.

Oblik sticanja prava korišćenja: Zakup, prodaja.

Postojeća infrastruktura: Lokacija je opremljena sa priključkom na električnu energiju i vodovodnu mrežu, a postoji i mogućnost telefonskog priključka.

Saobraćajna povezanost: Lokacija "Banja sa termalnom vodom" je pored asfaltnog puta Suvi Do – Izvarica (i udaljena je 2 km od državnog puta Bor-Žagubica-Krepoljin-Petrovac-Požarevac.

Lokacija za formiranje poljoprivrednog kompleksa "Trška" Suvi Do

Na lokaciji Trška nalaze se sledeći objekti:

1. Zgrada poljoprivrede (zgrada bivše mlekare), površina 358 m²,
2. Pomoćna zgrada (upravna zgrada), površine 133 m²,
3. Pomoćna zgrada (bivša štala za tov junadi), površina 507 m²,
4. Pomoćna zgrada (bivša štala za priplodne krave i podmladak), površina 239 m² i
5. Pomoćna zgrada (bivša štala za priplodne svinje, tov svinja, tov pilića i podno skladište za stočnu hranu), površina 507 m².

Slika: Poljoprivredni kompleks "Trška" Suvi Do

Vlasnički status potencijalne investicije: *Vlasnik je Republika Srbija a korisnik Ministarstvo poljoprivrede i zaštite životne sredine.*

Oblik sticanja prava korišćenja: *Zakup ili prodaja.*

Postojeća infrastruktura: *Objekti koji se nalaze na lokaciji su legalizovani osim pomoćne zgrade br. 2 (upravna zgrada). Lokacija poseduje trafostanicu i priključak za električnu energiju i vodovodnu mrežu, kao i mogućnost priključka telefonske linije.*

Saobraćajna povezanost: *Lokacija "Trška" Suvi Do nalazi se na udaljenosti od 5 km od Žagubice i 1 km od glavnog regionalnog puta Žagubica-Petrovac-Požarevac, u blizini Manastira „Trška crkva“ i Reke Mlava, sa pristupnim asfaltiranim putem.*

U poslednjih nekoliko godina su na teritoriji opštine Žagubica vršena intenzivna istraživanja rudnih potencijala, pre svega bakra i zlata. Dobijeni su dobri rezultati tako da se očekuje da će u narednom periodu doći do značajnijih investicija u ovoj oblasti.